

## **PŘÍLOHA Č. 4 – ZDROJE PRO FINANCOVÁNÍ OPATŘENÍ ÚEK LK**

## OBSAH

<b>1 PŘEHLED FINANČNÍCH ZDROJŮ PRO FINANCOVÁNÍ OPATŘENÍ VČ. VYUŽITÍ DOTAČNÍCH TITULŮ</b> .....	<b>3</b>
1.1 Možné zdroje financování .....	3
1.2 Strukturální fondy a Fond soudržnosti.....	7
1.2.1 Operační program Životní prostředí (OPŽP).....	7
1.2.2 Integrovaný regionální operační program pro období 2014-2020 - IROP .....	9
1.2.3 Operační Program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK).....	11
1.3 Financování EU přes soukromé banky v České republice .....	13
1.3.1 EIB Green Initiative .....	13
1.3.2 Program Úspory v bytových domech - úvěr s 10% dotací (Česká spořitelna).....	14
1.4 Státní programy .....	14
1.4.1 Nová zelená úsporám (NZU).....	14
1.4.2 Program PANEL 2013+.....	15
1.4.3 Energy Performance Contracting (EPC).....	16

# 1 PŘEHLED FINANČNÍCH ZDROJŮ PRO FINANCOVÁNÍ OPATŘENÍ VČ. VYUŽITÍ DOTAČNÍCH TITULŮ

## 1.1 Možné zdroje financování

Jako možné zdroje financování pro opatření v rámci ÚEK:

- Rozpočet kraje, kraje a měst
- Externí zdroje financování:
  - Operační programy nového programovacího období 2014+
  - Státní programy (např. Nová zelená úsporám, Státní fond rozvoj bydlení, „Kotlíkové dotace“)
  - Financování EU (např. EIB – Evropská investiční banka) přes soukromé finanční instituce)
  - Financování z dosahovaných garantovaných úspor nákladů na energii – metoda EPC (Energy Performance Contracting) – u vhodných projektů

V této příloze následuje stručný popis všech externích možnostech financování.

Přehled finančních nástrojů, které je nezbytné prověřit vždy s ohledem na požadavky financujících subjektů, zahrnuje:

Tabulka 1: Přehled možných zdrojů financování

Druh financování	Název	Cílová skupina / priority	Podmínky	Druh podpory
	OPŽP	<p>Priorita 2 Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech                      Specifický cíl 2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností – opatření přispěje ke zvýšení energetické účinnosti, tj. snížení spotřeby energie u podpořených subjektů. Specifického cíle bude dosaženo náhradou spalovacích zařízení na pevná paliva za nové šetrné způsoby vytápění.</p> <p>Priorita 5: Energetické úspory se zaměřuje na snížení konečné spotřeby energie a snížení spotřeby neobnovitelné primární energie prostřednictvím využití lokálních obnovitelných zdrojů ve veřejných budovách.                      Specifický cíl 5.1: Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie                      Hlavní cílové skupiny. Vlastníci veřejných budov</p>	<p>Příjemcem podpory může být fyzická i právnická osoba                      Pro rodinné i bytové domy                      Náhrada zdrojů pouze na pevná paliva                      Hlavní cílové skupiny. Vlastníci rodinných a bytových domů</p> <p>Příjemcem podpory ve všech oblastech podpory může být subjekt, který vlastní veřejnou budovu (obce, kraje, školy, atd.)</p>	<p>V období 2007 – 2013 nebyla dotace poskytována domácnostem                      V období 2007 – 2013 byla podpora v rámci PO3 maximálně do 85 % celkových způsobilých veřejných výdajů u projektů předkládaných veřejnými subjekty</p>
	IROP	<p>Investiční priorita (IP) 4c: podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách (budovách), a v sektoru bydlení                      IP 4e: podpora nízkouhlíkových strategií pro všechny typy oblastí,</p>	<p>Dotace na bytové domy                      Příjemci dotace budou:                      Uživatelé budov, města, obce. Typy příjemců - Vlastníci budov pro bydlení (SVJ, družstva, obce, soukromí pronajímatelé)</p>	<p>Detailní podmínky čerpání na období 2014+ ještě nejsou k dispozici</p>

Druh financování	Název	Cílová skupina / priority	Podmínky	Druh podpory
		zejména městské oblasti, včetně podpory udržitelné městské mobility a adaptačních opatření, jejichž cílem je zmírnění změny klimatu		
	OPPIK	PO 3: Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů v podnicích.	Příjemci dotace budou soukromé subjekty. Jako v programu OPPI, malé a středně velké podniky získají nejspíš větší dotaci (v %) Detailní podmínky čerpání na období 2014+ ještě nejsou k dispozici	V období 2007 – 2013 - 40 až 60% dotace s celkových způsobilých výdajů v závislosti na velikost podniku a jeho lokalitu
Státní programy	Nová Zelená úsporám	Zahájeno v dubnu 2015 pro rodinné domy. Výhradně pro rodinné domy, s výjimkou Prahy, kde se vztahuje i na bytové domy	Realizace zateplení rodinných domů, výstavby, výměny zdrojů na tuhá fosilní paliva a instalaci solárních systémů na ohřev teplé vody započaté po 1. lednu 2015 a v souladu s podmínkami programu. Nově bude podporována také výměna kotlů na tuhá fosilní paliva za nové zdroje tepla s lepšími parametry a také instalace solárních systémů na ohřev teplé vody.	Dotiční program
	Program PANEL 2013+	Od ledna 2013 nabízí nízkouročené úvěry na opravy a modernizace bytových domů	Žádosti mohou podávat všichni vlastníci bytových domů, právnické i fyzické osoby, města a obce, společenství vlastníků i družstva.	Nízko-úvěrové půjčky
Financování EU prostřednictvím soukromých bank	Program Úspory v bytových domech	SVJ (sdružení vlastníků bytových jednotek) a bytová družstva	Podporovány projekty rekonstrukcí bytových domů, zaměřené na úspory energie ve vytápění objektů, popř. i na přípravu teplé vody. Potřeba dosáhnout 30% úspor	Grant od KfW – 10% z půjčky od České spořitelny
	EIB Green Initiative	Malé a střední podniky, i bytová družstva a SVJ	Projekty musí přitom splnit alespoň jedno z následujících základních kritérií: úspora energie ve výši alespoň 30% v případě rekonstrukcí budov nebo 20% v případě ostatních úsporných projektů snížení emisí skleníkových plynů alespoň o 20%	Grant od EIB Dotace ve výši až 14% investičních nákladů Půjčky přes Českou spořitelnu nebo Raiffeisen Bank

Druh financování	Název	Cílová skupina / priority	Podmínky	Druh podpory
			Typickými projekty - rekonstrukce objektů určených pro bydlení či podnikatelské účely.	
Energy Performance Contracting		Poskytování energetických služeb s garantovanou úsporou	Nejedná se o dotace, ale hrazení investic s úspor. 90% projektů EPC v ČR je realizováno ve veřejném sektoru	Klient splácí investici postupně z dosažených finančních úspor

## 1.2 Strukturální fondy a Fond soudržnosti

Veškeré v následujícím souhrnu uvedené údaje jsou velmi předběžné. Vycházejí z často neschválených programových dokumentů a jsou pouhou indikací, které programy je zapotřebí ve výhledu roku 2014 sledovat.

### 1.2.1 Operační program Životní prostředí (OPŽP)

**Prioritní osa 2:** Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Specifickým cílem 2.1 je snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitními koncentracemi znečišťujících látek.

Specifický cíl 2.1 přispěje ke zvýšení energetické účinnosti, tj. snížení spotřeby energie u podpořených subjektů. Specifického cíle bude dosaženo náhradou spalovacích zařízení na pevná paliva za nové šetrné způsoby vytápění.

Podporované aktivity:

- náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech.

Podporované typy projektů:

- výměna kotle na pevná paliva za nový kotel na pevná paliva s minimálními emisemi znečišťujících látek,
- výměna kotle na pevná paliva za nový spalovací stacionární zdroj na plynná nebo kapalná paliva,
- výměna kotle na pevná paliva za tepelné čerpadlo,
- výše uvedené výměny v kombinaci s doplňkovými zdroji tepelné energie.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci rodinných domů

Příjemcem podpory budou právnické i fyzické osoby.

Územní zaměření – celá Česká republika, se zaměřením na sídelní útvary (města, obce).

Program je realizován prostřednictvím krajských úřadů. Podmínky jsou dostupné na webovských stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje, na adrese:

V den vyhlášení 16. Výzvy Ministerstva životního prostředí pro žádosti o podporu v rámci prioritní osy 2, specifický cíl 2.1 byly spuštěny webové stránky: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1620/kotlikove-dotace>.

**Prioritní osa 5:** Energetické úspory

Z programu OPŽP se z hlediska úspor ve veřejném sektoru jeví jako nejdůležitější prioritní osa 5: „Energetické úspory“.

Tato PO obsahuje Specifický cíl 1: „Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie“

PO 5 Energetické úspory se zaměřuje na snížení konečné spotřeby energie a snížení spotřeby neobnovitelné primární energie prostřednictvím využití lokálních obnovitelných zdrojů ve veřejných budovách

Specifickým cílem 5.1 je snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Podporované aktivity:

- snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov, včetně dalších opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov,
- realizace technologií na využití odpadního tepla,
- realizace nízkoemisních a obnovitelných zdrojů tepla.

Podporované typy projektů:

- A. Celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov (nově v rámci renovace budov budou podporovány dílčí aktivity vedoucí ke snížení energetické náročnosti u budov, které jsou předmětem památkové ochrany, s tím, že nebudou muset plnit parametry pro celkovou energetickou náročnost jako ostatní budovy). Nebudou podporována opatření s kratší ekonomickou návratností, protože ta jsou v případě veřejných budov realizovatelná komerčně (např. metodou EPC). To je v souladu se směrnicí o energetické účinnosti, která ukládá členským státům rozvíjet energetické služby. Veřejné prostředky budou účelně využity pouze na opatření s dlouhou ekonomickou návratností.
- B. Podpora vícenákladů na dosažení standardu budovy s téměř nulovou spotřebou a pasivního energetického standardu v případě výstavby nových budov
- C. Samostatná opatření výměny zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé vody, instalace solárně-termických kolektorů a instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla podle pravidel v oblasti A tam, kde veřejná budova splňuje určitou energetickou náročnost.

Příjemcem podpory ve všech oblastech podpory může být subjekt, který vlastní veřejnou budovu - právnické osoby tj. obce, kraje, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, vysoké školy, školské právnické osoby, spolky, organizační složky státu, obecně prospěšné společnosti, obchodní společnosti).

Územní zaměření – celá Česká republika.

Dotace by měla být poskytována zejména pro opatření s delší ekonomickou návratností, tj. především zateplení objektů. Pouhé zateplení objektu však není dostatečné pro optimální snížení spotřeby energie. Klíčová je rovněž následná péče o správné vytápění objektů a renovace souvisejících technologických zařízení, zejména zdrojů tepla a regulačních systémů. Tato opatření s kratší dobou návratnosti je vhodné realizovat prostřednictvím metody EPC. V rámci dosažení vyšší hospodárnosti budou zvýhodněny projektové žádosti kombinující dotaci OPŽP pro renovaci stavby s využitím metody EPC pro renovaci technologických zařízení.

Detailní podmínky čerpání na období 2014+ ještě nejsou k dispozici. V období 2007-2013 byla podpora v rámci PO3 maximálně 85 % celkových způsobilých veřejných výdajů u projektů předkládaných veřejnými subjekty. U jednotlivých projektů byla však s ohledem na jeho parametry mnohem nižší. Navýšení podpory nelze očekávat.



## 1.2.2 Integrovaný regionální operační program pro období 2014-2020 - IROP

V programovém období roku 2007—2013 byl program pro regiony rozdělen do celkem 7 regionálních operačních programů (ROP) určených pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. Evropské peníze byly a doposud jsou spravovány přímo regiony, ale pro programové období 2014-2020 dojde zřejmě k jejich sloučení do tzv. Integrovaného regionálního operačního programu, řízeného Ministerstvem pro místní rozvoj. V současné době je zpracovaná již druhá verze programového dokumentu.

V programovém zaměření IROP pro období 2014 - 2020 najdeme mimo jiné záměr *zlepšit energetickou účinnost v budovách*, ve veřejných infrastrukturách a podporu nízkouhlíkových strategií.

### **Shrnutí prioritních os a cílů týkajících se ochrany životního prostředí, energetiky a dopravy**

#### **Prioritní osa 2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů**

Do této osy jsou pro oblast regionální energetické účinnosti navrženy následující investiční priority:

#### ***Investiční prioritě (IP) 4c: podpora energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení***

Specifický cíl (SC) 2.5 - Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení - (Příklady podporovaných aktivit:

- zateplení obvodového pláště budovy: venkovní obvodové stěny, střecha, podlaha na terénu a ostatní konstrukce;
- podpora prvků budov podporujících techniku pasivního vytápění a chlazení instalace řízeného větrání s rekuperací odpadního vzduchu;
- v oblasti zařízení pro vytápění a přípravu teplé vody bude podporována výměna zdroje tepla využívající pevná nebo tekutá fosilní paliva, za ekologicky šetrné zdroje; u objektů napojených na soustavu CZT bude podporováno kromě komplexního zateplení budovy i výměna předávací stanice tepla, dále bude podporováno pořízení kondenzačních kotlů na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn a kryjící primárně energetické potřeby budov, kde jsou umístěny;
- instalace inteligentních měřících systémů;
- výměna rozvodů tepla a vody.

Hlavní cílové skupiny – obyvatelé bytových domů, majitelé bytových domů a obyvatelé obcí

Typy příjemců vlastníci bytových domů a společenství vlastníků – budovy se čtyřmi a více byty

Územní zaměření – území všech krajů **s výjimkou Prahy**

Specifická kritéria přijatelnosti

- Projektlepší klasifikační třídu energetické náročnosti budovy

- Dosažení nákladově optimální úrovně energetické náročnosti budovy podle požadavku platné vyhlášky o energetické náročnosti budov (vyhlášky č.78/2013 Sb. o energetické náročnosti budov) minimálně o jednu třídu zohlednění nároků volně žijících živočichů vázaných na sídla při zlepšování energetických vlastností budov (zejména zateplování, výměna výplní otvorů)
- Dosažení hodnot ukazatelů energetické náročnosti pouze měněných prvků bude přípustné pouze u památkově chráněných budov

***IP 4e: podpora nízkouhlíkových strategií pro všechny typy oblastí, zejména městské oblasti, včetně podpory udržitelné městské mobility a adaptačních opatření, jejichž cílem je zmírnění změny klimatu***

Specifický cíl 1.8 - Nastavené kvalitní strategické plánování sloužící k efektivnímu řízení investic v oblasti nakládání s energií - Dosáhnout stavu, kdy ve městech a obcích se bude možné řídit strategickými dokumenty v oblasti nakládání s energií. Cílem minimalizovat energetickou náročnost hospodaření s majetkem měst a obcí.

Příklady podporovaných aktivit:

- **podpora zpracování územní energetické koncepce města/obce a energetického plánu města/obce, včetně energetického auditu veřejných budov pro města;**
- podpora zpracování širších nízkouhlíkových strategií města/obce;
- Hlavní cílové skupiny Města a obce, Typy příjemců:
  - Vlastníci budov veřejné služby (obce a města, organizace zřizované nebo zakládané obcemi a městy, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané kraji, organizace zřizované dobrovolnými svazky obcí, nestátní neziskové organizace)
  - Města a obce ČR, resp. dobrovolné svazky obcí, s počtem obyvatel minimálně 5000, kromě subjektů, pro které je zpracování koncepce povinné podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií ve znění pozdějších předpisů (hl. m. Praha, statutární města)

***IP 7c: Rozvoj a zlepšování dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí včetně systémů s nízkou hlučností, a nízkouhlíkových dopravních systémů, včetně vnitrozemské a námořní lodní dopravy, přístavů, multimodálních spojů a letištní infrastruktury s cílem podporovat udržitelnou regionální mobilitu***

SC 1.2 - Rozvoj integrovaných dopravních systémů v regionech.

Příklady podporovaných aktivit:

- modernizace, popř. výstavba železničních stanic a zastávek s vazbou na modernizaci příslušných tratí;
- modernizace, popř. výstavba autobusových nádraží a přestupních míst v autobusové dopravě nebo mezi jednotlivými dopravními systémy;
- výstavba nebo modernizace dopravních terminálů a přestupních terminálů pro veřejnou dopravu;
- výstavba nebo modernizace systémů (parkovišť) pro přestup na veřejnou dopravu - návazné systémy P+R, B+R, K+R apod.;

- technické prostředky pro rozvoj integrovaných dopravních systémů;
- zavádění a provoz komplexních řídicích, informačních a platebních systémů souvisejících s veřejnou dopravou;
- instalace zařízení dopravní telematiky ve městech (naváděcí, informační a dispečerské systémy včetně subsystémů využívajících satelitní navigaci preferující veřejnou osobní dopravu v rámci IDS – integrovaných nebo podobných dopravních systémů a zohledňující specifické potřeby postižených účastníků dopravy);
- budování nebo modernizace informačních a odbavovacích systémů ve veřejné dopravě;
- nákup jiných než kolejových vozidel pro přepravu osob včetně požadavku na nízkopodlažnost vozidel, popř. low-entry (např. vozidla na alternativní pohon);
- přestavba autobusů na ekologický pohon využívající alternativní paliva;
- zvyšování bezpečnosti na střetech železniční a silniční dopravy (křížení, souběh);

SC 1.3 - Zvýšení podílu nemotorové dopravy na celkové přepravě obyvatel, snížení závislosti obyvatel měst na IAD a snížení negativních jevů IAD na ŽP. Příklady podporovaných aktivit:

- výstavba a rekonstrukce cyklostezek včetně řešení kolizních míst a budování potřebné infrastruktury pro cyklo dopravu (např. parkovací místa pro kola u dopravních terminálů);
- projektová příprava budování cyklistických stezek ;
- výstavba a údržba cyklistických stezek, společných stezek pro chodce a cyklisty a dalších vhodných komunikací pro cyklisty ;
- realizace cyklistických pruhů na místních komunikacích a projektů ke zvýšení bezpečnosti (např. křížení cyklostezek);
- přístupnost nástupišť a zejména možnost odstavení jízdních kol v rámci systému Bike & Ride na zastávkách a stanicích železniční, autobusové a veřejné městské dopravy;
- výstavba cykloparkovišť a úschoven jízdních kol v rámci budování dopravních terminálů;
- možnost přepravy kol v prostředcích veřejné dopravy (zejména železnice, cyklobusy).

### 1.2.3 Operační Program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK)

Prioritní osa 3: Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů v podnicích

Specifický cíl 3.2.: Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru

Organizace města zde nemůžou žádat o dotace, protože se to týká soukromých subjektu.

Indikativní výčet podporovaných aktivit:

- Modernizace a rekonstrukce rozvodů elektřiny, plynu a tepla v budovách a v energetických hospodářstvích výrobních závodů za účelem zvýšení účinnosti;
- Zavádění a modernizace systémů měření a regulace;

- Modernizace , rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla, v budovách a výrobních závodech;
- Realizace opatření ke snižování energetické náročnosti budov v podnikatelském sektoru (zateplení obvodového pláště, výměna a renovace otvorových výplní, další stavební opatření mající prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy, instalace vzduchotechniky s rekuperací odpadního tepla) ;
- Využití odpadní energie ve výrobních procesech;
- Snižování energetické náročnosti/zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů;
- Instalace OZE pro vlastní spotřebu podniku;
- Instalace kogenerační jednotky s maximálním využitím elektrické a tepelné energie pro vlastní spotřebu podniku;
- Podpora vícenákladů na dosažení standardu budovy s téměř nulovou spotřebou a pasivního energetického standardu v případě rekonstrukce či výstavby nových podnikatelských budov. Vícenáklady budou odvozeny od modelových příkladů a pro účely podpory stanoveny jako pevná částka na jasně měřitelnou veličinu (např. na metr čtvereční energeticky vztažené plochy).

Výše uvedená opatření budou realizována samostatně nebo jako souhrn několika opatření (komplexní projekt) dle doporučení vyplývající z energetického auditu.

Způsobilé výdaje budou veškeré investiční náklady mající vliv na úsporu energie, stavební náklady, pořízení technologie, zpracování projektové dokumentace a energetického auditu, atd.

Hlavní cílová skupina : podnikatelé z oblasti především malých a středních podniků, ale i možných velkých podniků.

Cílové území: Území celé České republiky **včetně hl. m. Prahy**.

Typy příjemců: podnikatelské subjekty

Specifický cíl 3.5.: Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem

Indikativní výčet podporovaných aktivit:

- Rekonstrukce a rozvoj soustav zásobování teplem resp. rozvodných tepelných zařízení;
- Zavádění a zvyšování účinnosti systémů kombinované výroby elektřiny a tepla.

V rámci SC typové projekty:

- Instalace kogeneračních jednotek v soustavách zásobování teplem, kde doposud probíhala pouze výroba tepla nebo kde je možné zvýšit množství tepla pocházejícího z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, včetně rozvoje a propojování existujících soustav za účelem vyššího využití kombinované výroby elektřiny a tepla s cílem dosažení úspor v primární energii;
- Rekonstrukce stávajících zařízení s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla s cílem dosažení úspory primární energie díky zlepšení technických parametrů zařízení;

- Budování nových a rozvoj stávajících soustav zásobování teplem včetně předávacích stanic s cílem maximálního využití tepla z průmyslových procesů a dosažení úspor v primární energii;
- Rekonstrukce stávajících tepelných sítí včetně předávacích stanic s cílem snížení ztrát tepla a dosažení úspor primární energie.

Hlavní cílová skupina : podnikatelské subjekty (velké ale i střední a malé podniky), které se soustředí na výrobu a dodávku tepla do systému zásobování teplem z kombinované výroby elektřiny a tepla.

Cílové území: Území celé České republiky mimo území hl. m. Prahy.

### 1.3 Financování EU přes soukromé banky v České republice

#### 1.3.1 EIB Green Initiative

Tento program byl zahájen v září 2013 Evropskou investiční bankou (EIB). Program poskytuje úvěry na projekty, které vedou ke snížení spotřeby energie nebo úsporu emisí CO<sub>2</sub>. Program kombinuje úvěry s nízkými úrokovými sazbami prostřednictvím místních obchodních bank, technickou pomoc a finanční dotaci malých a středních podniků. Program se provozuje v 7 evropských zemích. **V České republice se úvěry poskytují prostřednictvím České spořitelny a Raiffeisen bank.**

V rámci programu mohou malé a střední podniky plánující energeticky úsporné projekty nyní nově na jejich realizaci získat v rámci programu dotaci ve výši až 14%. Investiční náklady na realizaci projektů se mohou pohybovat v intervalu 1 - 625 mil. Kč , přičemž může být poskytnut úvěr až do výše 312 mil. Kč. Za malé a střední podniky jsou považována také bytová družstva a sdružení vlastníků bytových jednotek.

Nárok na dotaci mají za předpokladu splnění minimálních technických požadavků projekty z kategorií:

- ◆ náhrada staré technologie či zařízení novým
- ◆ energeticky vědomá rekonstrukce objektů včetně integrace OZE
- ◆ rekonstrukce stávajících či výstavba nových obnovitelných zdrojů energie

Typickými podporovanými projekty jsou:

- ◆ rekonstrukce objektů určených pro bydlení či podnikatelské účely
- ◆ energeticky úsporné projekty v průmyslu
- ◆ projekty integrující obnovitelné zdroje energie do budov či technologií
- ◆ kombinovaná výroba tepla a elektrické energie (KVET)
- ◆ rekonstrukce systémů centrálního zásobování teplem (CZT)

Projekty musí přitom splnit alespoň jedno z následujících základních kritérií:

- ◆ úspora energie ve výši alespoň 30% v případě rekonstrukcí budov
- ◆ úspora energie ve výši alespoň 20% v případě ostatních úsporných projektů
- ◆ snížení emisí skleníkových plynů alespoň o 20%

Klient žádá o výplatu dotace po realizaci projektu. Výše dotace se odvozuje od výše skutečně čerpaného úvěru. Na českém trhu nabízejí takto zvýhodněné úvěry dvě banky, Česká spořitelna a Raiffeisen Bank.

Zájemci o bližší informace se mohou obracet na výše jmenované banky nebo na společnost ENVIROS, která je lokálním technickým konzultantem programu GI pro Českou republiku. Program končí v prosinci 2015.

### 1.3.2 Program Úspory v bytových domech - úvěr s 10% dotací (Česká spořitelna)

Program České spořitelny, a.s. je realizován pod programem Evropské komise Energy Efficiency ("EE") Window of the Small and Medium Sized Enterprises Finance Facility (SMEFF). Tento program se zaměřuje na projekty zvyšování energetické efektivity příp. snížení emisí skleníkových plynů. Česká spořitelna přistoupila k administraci tohoto programu po analýze možností bytového fondu v ČR. Program nabízí klientům z řad SVJ (Společenství vlastníků jednotek) a bytových družstev úvěr na rekonstrukci bytových domů s 10% dotací. Žadatelé, kteří stejně jako jejich projekty, splňují požadovaná kritéria, mohou na realizaci projektů čerpat u České spořitelny za výhodných podmínek úvěr a po realizaci opatření je jim vyplacena dotace ve výši 10% z uznatelných nákladů. Dotace Evropské Unie jsou poskytnuté prostřednictvím Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

Vhodnými projekty jsou ty, které se zaměřují na úsporu energie při vytápění bytových domů a které dosáhnou 30% úspory energie na vytápění, např. zateplením, výměnou oken, výměnou kotle apod. Dále pak jde o projekty úspory energie na přípravu teplé vody, které dosáhnou 30% úspory energie z energie potřebné na přípravu teplé vody. Kombinace projektů je možná za předpokladu dosažení 30% úspory v obou případech.

V současné době běží financování již přes 200 projektů, program byl spuštěn v roce 2013. Na webových stránkách ČS, a.s. si lze ověřit možnost dosažení úspor rychlým orientačním výpočtem. Program končí v srpnu 2015.

#### Jak žádat o úvěr

V případech projektů na rekonstrukci vytápění s úvěrem menším než 6 mil. Kč lze postupovat zjednodušenou metodou a k prokázání úspor stačí vyplnit pouze vstupní formulář, který vyhodnotí, zda je požadované úspory dosaženo. Pro projekty s úvěrem nad 6 mil. Kč je dosažení úspory nutné doložit průkazem energetické náročnosti. V případě projektů na úsporu teplé vody se dosažení 30% úspory ve spotřebě energie na přípravu teplé vody prokazuje energetickým posudkem, vystaveným oprávněným energetickým specialistou.

Pro získání více informací o programu se můžou žadatelé obrátit přímo na konzultanta Programu ENVIROS, s.r.o., nebo na nejbližší pobočku České spořitelny.

<http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/bytova-druzstva/program-uspory-v-bytovych-domech---uver-s-10-dotaci/o-produktu-d00022063>

## 1.4 Státní programy

### 1.4.1 Nová zelená úsporám (NZU)

Program Nová zelená úsporám v roce 2015 je programem Ministerstva životního prostředí administrovaný Státním fondem životního prostředí ČR. Cílem programu Nová zelená úsporám 2015 je snížení emisí skleníkových plynů prostřednictvím realizace opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti rodinných domů, podpory výstavby rodinných domů s velmi nízkou

energetickou náročností a podpory efektivního využití zdrojů energie. Předmětem podpory jsou opatření vedoucí k úsporám energie a efektivnímu využití zdrojů energie v rodinných domech v celé ČR a bytových domech v Praze.

Žádosti o dotace jsou přijímány výhradně elektronicky a to na základě časově omezených výzev. Žádosti je možné podávat před zahájením, v průběhu nebo po ukončení realizace podporovaných opatření, která proběhla po 1. 1. 2015. Finanční prostředky Programu musí být vyčerpány do 31. října roku 2015. Program Nová zelená úsporám předpokládá pro rodinné domy zdroje ve výši 600 mil. Kč, pro bytové domy v Praze 500 mil. Kč. Příjem žádostí pro rodinné i bytové domy byl zahájen 15. 5. 2015.

Navrženy jsou tyto formy podpory: přímá dotace, která bude záviset na procentním snížení energetické náročnosti budovy, dále bonus např. na pořízení nového kotle v souladu s podmínkami programu, nebo dotace na projektovou dokumentaci.

Akceptované jsou náklady na realizaci zateplení rodinných domů, výstavby, výměny zdrojů na tuhá fosilní paliva a instalaci solárních systémů na ohřev teplé vody započaté po 1. lednu 2013 a v souladu s podmínkami programu Nová zelená úsporám. Nově bude podporována také výměna kotlů na tuhá fosilní paliva za nové zdroje tepla s lepšími parametry a také instalace solárních systémů na ohřev teplé vody. Solární systémy mohou být instalovány i na nezateplené budovy, protože zde dochází k úspoře energie na výrobu teplé užitkové vody.

Podrobnosti na: <http://www.novazelenausporam.cz>

Dotace na bytové domy budou poskytovány pouze v Praze. Ostatní bytové domy budou využívat program IROP, podmínky pro poskytnutí dotace budou stejné jako v NZU.

#### 1.4.2 Program PANEL 2013+

Program PANEL 2013+ (Státní fond rozvoje bydlení) nabízí nízkouúročené úvěry na opravy a modernizace bytových domů. PANEL 2013+ je určen pro všechny vlastníky bytových domů - družstva, společenství vlastníků, fyzické a právnické osoby, stejně jako města či obce, jež mají ve vlastnictví bytový dům. Úvěr lze získat na bytové domy bez rozdílu technologie výstavby (panelové i cihlové bytové domy).

Rozpočet na rok 2015 byl schválen ve výši 600 tis. Kč. Úroková sazba bude začínat na 1,09 % p.a.

Žádosti mohou podávat všichni vlastníci bytových domů, právnické i fyzické osoby, města a obce, společenství vlastníků i družstva. Úroková sazba 1,09 % odpovídá výši Evropské referenční sazby. Konečný úrok se bude počítat dle bonity žadatele a splnění podmínky de minimis. Úroková sazba bude fixována na celou dobu trvání úvěru, která může být až 30 let.

Pro kalkulaci výše úvěru je rozhodující výše rozpočtových nákladů na opatření vyjmenovaná v nařízení vlády. Úvěr může být až 90 % z této částky. Na rozdíl od zatím zveřejněných podmínek Nové Zelené úsporám musí být žádost podána před zahájením prací. Po dobu následujících minimálně 5 let musí dům sloužit k bydlení.

Podmínkou poskytnutí úvěru je provedení základních oprav a modernizací (podle potřeb a stavu) základů a hydroizolace spodní stavby, statické poruchy nosné konstrukce, oprava obvodového pláště a reprofilace styků dílců obvodového pláště, oprava lodžii a balkonů včetně zábradlí, zateplení neprůsvitného obvodového pláště včetně jeho sanace, náhrada vnějších otvorových výplní, opravy a zateplení střech, regulace otopné soustavy, oprava a výměna rozvodů sanita a plynu. Pokud již v minulosti některá opatření byla provedena, považují se za splněná a akceptují se.

V současné době je v programu PANEL 2013 + vyčleněno 210 milionů korun. V případě vyššího zájmu vlastníků je SFRB připraven v rámci svých zdrojů vyčlenit na podporu programu až 1 mld.

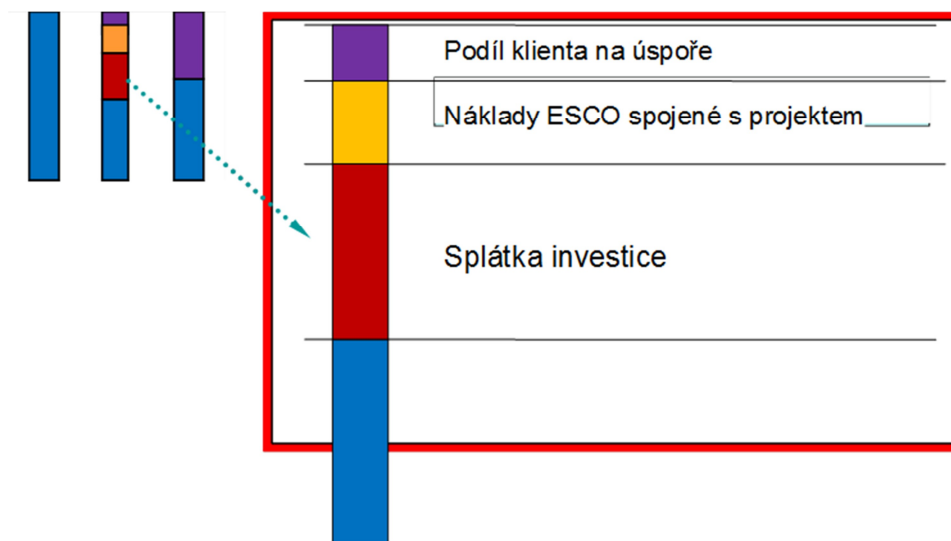
korun ročně. Vedle programu PANEL 2013 + připravuje SFRB program JESSICA, jehož zacílení bude obdobné, finanční prostředky však budou čerpány ze strukturálních fondů EU a budou určeny výhradně městům se zpracovaným **integrováním plánem rozvoje měst (IPRM)**.

### 1.4.3 Energy Performance Contracting (EPC)

Energy Performance Contracting (EPC – poskytování energetických služeb s garantovanou úsporou) je již ověřeným modelem spolupráce mezi klientem a specializovaným dodavatelem (ESCO) zaměřeným na zvyšování energetické efektivity v budovách a technologických souborech klienta. Model je založen na dlouhodobém partnerství a shodné motivaci obou stran na dosažení hlavního cíle spolupráce, kterým je významná a trvalá úspora provozních nákladů spojených s výrobou, distribucí a užitím energie v objektech klienta.

Pro dosažení trvalé provozní úspory realizací energeticky úsporných opatření je obvykle nutné na počátku vynaložit investiční nebo jiné náklady; dodavatel (ESCO) zajistí financování této investice a garantuje klientovi dosažení úspor jak ve spotřebě energie, tak v nákladech. Klient – město – splácí investici postupně z dosažených finančních úspor, garantovaných dodavatelem – v případě jejich nedosažení dodavatel garantovanou úsporu doplácí.

**Obrázek 1: Rozdělení dosažené úspory nákladů mezi jednotlivé subjekty**



Pokud má projekt lepší výsledky, než je předpokládaná garantovaná úspora, klient a dodavatel se na dosažených případných více-úsporách spolupodílí, případně patří více-úspory klientovi celé, spolu s garantovanou úsporou. Úspory jsou použity ke splacení investice a dalších nákladů – finančních nákladů a energetického managementu. Ekonomický efekt se plně projeví po splacení investice.

Délka kontraktu bývá velmi různá, od 5 až po 12 let, závisí nejen na návratnosti projektu, ale také na dohodnutém modelu financování, stavu objektů, ve kterých jsou investice realizovány, apod.

Největší výhodou metody EPC spočívá v tom, že klient má zaručeny náklady v příslušných objektech po dobu smlouvy, úspora v nákladech je sledována a vyhodnocována. Klient není nucen vynakládat vlastní finanční prostředky na počátku investice, pokud si to sám vyloženě nepřeje. Verifikaci úspor napomáhá pozvolné rozšiřování Mezinárodního protokolu k měření a verifikaci úspor energie (IPMVP – viz: [www.permanent-project.eu](http://www.permanent-project.eu)).

K tomuto způsobu investování přistoupilo již mnoho měst a také kraje: Praha, Pardubický kraj, Zlín, Královéhradecký kraj, Liberecký kraj, Moravskoslezský kraj, z měst např. Kopřivnice, Most,



Liberec, Pardubice, Náchod, Klatovy, Semily, Písek, apod. Projekty jsou realizovány v nemocnicích, objektech škol, kulturních a sociálních zařízeních (např. i Národní opera, Národní divadlo). Více informací na <http://www.epc-ec.cz/>.

Rozšíření metody je podporováno Ministerstvem průmyslu a obchodu – je v souladu s implementací směrnice EU o energetické účinnosti (EED). Metodika k realizaci projektu EPC a vzorová smlouva je k dispozici na stránkách MPO, v rámci programu EFEKT je podporováno vyhledávání vhodných objektů pro takové projekty a nastavení projektu EPC pro veřejnou soutěž. Více informací o těchto projektech najdete také na stránkách APES - Asociace Poskytovatelů Energetických Služeb - <http://www.apes.cz/>.